

Sjoukje van Houten, Yerushah Ketanah 2010

beheer & verhuur synagoge ◀
www.synagogewinsum.nl ◀

▶ projecten rond joods erfgoed
 ▶ www.sjoelplein.nl

de winsumse sjoel

afscheid oud-voorzitter jan regtien

Op 25 augustus, voor velen totaal onverwacht, werd in de Obergumerkerk te Winsum een afscheidsdienst gehouden ter nagedachtenis aan oud-voorzitter en medeoprichter van stichting Een Joodse Erfenis en tevens penningmeester van stichting Behoud Synagoge Winsum de heer Jan Regtien. In samenwerking met medebestuur lid Hans Hamburger realiseerde Jan Regtien tussen 1993 en 2010 tal van publicaties over de Joodse Erfenis in Noordwest Groningen.

Ook andere oud-bestuursleden droegen hieraan hun steentje bij, evenals aan de serie exposities en het veelzijdige culturele programma van de stichting. In het voorjaar van 2010 werden binnen het kader van erfgoedproject Tikoën twee grote exposities georganiseerd in de Obergumerkerk, waar ook de afscheidsdienst plaatsvond. In de maand maart betrof dat de expositie *Synagoge als centrum van Joods leven in Noordwest Groningen* en in de maand mei volgde de expositie van kunstproject *Yerusha Ketanah*. Als enthousiast amateurschilder nam Jan Regtien zelf ook deel aan dit kunstproject ter ondersteuning van de restauratieplannen voor de Winsumse synagoge. De opening van de synagoge na restauratie op 28 april 2011 vormde een hoogtepunt. De beheertaken voor de gerestaureerde synagoge heeft Jan Regtien tot het laatst ondersteund. Wij zien daar met respect op terug en hopen nog vele jaren op zijn inspanningen voor het Joodse erfgoed te kunnen blijven voortbouwen. Ons medeleven gaat uit naar de nabestaanden, familie en vrienden.

noordelijke samenwerking

Op 13 oktober 2012 wordt in de Groninger Archieven weer de *Dag van de Groninger Geschiedenis* georganiseerd. Ditmaal met als thema 'Arm en rijk'. Net als vorig jaar zullen wij vanuit Winsum present zijn, tezamen met de overige Joodse erfgoedinstellingen in de provincie (synagoge Groningen, Joods Schooltje Leek en synagoge Bourtange). Een gezamenlijke poging om het Joodse erfgoed in de provincie beter voor het voetlicht te krijgen. Overigens niet de enige poging, want overleg over een vervolg op het filmproject *Een Gronings Joodse Erfenis* met Beno Hofman en Rosan Breeveld heeft geresulteerd in een regionaal gespreid plan voor vijf nieuwe films, waarbij er één gewijd wordt aan de Winsumse Sophia de Vries-van der Klei.

vrijheid geef je door ook tegen de verdrukking in

Tien basisscholen uit de gemeente Winsum hebben in de maand april deelgenomen aan het 4 en 5 mei project *Vrijheid geef je door, ook tegen de verdrukking in*. Het project is onderdeel van het onderwijsprogramma Tikoën Olam (verbeteren van de wereld), waarvoor de stichting Provinciale subsidie heeft ontvangen. Het programma bestaat uit verschillende educatieve activiteiten die voor en met de scholen worden georganiseerd en waarmee wordt stilgestaan bij het Joodse erfgoed en de betekenis daarvan in relatie tot onze regionale en vaderlandse geschiedenis. Via het project, georganiseerd in samenwerking met het lokale 4 Meicomit , hebben de oudste leerlingen van de deelnemende scholen zich verdiept in de geschiedenis van propaganda- en verzetsdrukwerk tijdens de Duitse bezetting. Op basis daarvan hebben zij hun gevoelens over begrippen als oorlog, onderdrukking, bezetting, vervolging, verzet en vrijheid vertaald in gedichten. Die vormden op hun beurt de basis voor posters die de leerlingen eigenhandig hebben gedrukt in een speciaal ingerichte drukkerij op de OBS De Tiggeldobbe. Onder begeleiding van de poeziedrukker Lambert Fortuin en bestuurslid educatie Romke Visser zijn er met de zogenaamde Werkmandruktechniek schitterende pamfletten gemaakt, waarop in pakkende kleuren naast afbeeldingen ook flarden uit hun gedichten zijn afgedrukt. Verder hebben de leerlingen kennis kunnen maken met de inmiddels in onbruik geraakte stenciltechniek, waarmee voor de uitvinding van het kopieerapparaat teksten werden gereproduceerd. Er is geprobeerd dicht bij de technische mogelijkheden uit de bezettingstijd te werken: met sobere middelen en handmatig. Het schitterende resultaat van dit werk van meer dan 200 schoolkinderen is vervolgens tentoongesteld van 26 april tot 11 mei in het gemeentehuis van Winsum. De opening van de expositie werd verricht door de Winsumer wethouder van onderwijs, de heer Wiebe Zorge. (verslag: Romke Visser)

de agenda

september t/m december 2012

▣ vrijdagavond 21 september

Filmhuis Sjoelplein brengt na de zomervakantie opnieuw een serie van vier films. Daarnaast zijn er voor de herfstvakantie twee kinderfilms geprogrammeerd. De eerste van de vier avondfilms betreft *Everything is illuminated* naar het gelijknamige boek van Jonathan Safran Foer.

(Lev Schreiber, 2005, 146 min.). Zie beschrijving in de rechterkolom. Het volledige 'Filmhuis Sjoelplein'-programma na jaar 2012 kunt u vinden op: www.sjoelplein.nl

locatie: Winsumse sjoel, Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum
aanvang: 20.30 uur
toegang: € 5,-
reserveren: info@sjoelplein.nl

▣ donderdagavond 18 oktober

The Edukators, "Die fetten Jahre sind vorbei" (Hans Weingartner, 2004, 127 min.)

▣ vrijdagavond 16 november

Okuburito / Departures (Yojiro Takita, 2008, 130 min.)

▣ donderdagavond 13 december

Depuis qu' Otar est parti (Julie Bertucelli, 2003, 103 min.)

▣ **woensdagmiddag 24 en vrijdagmiddag 26 oktober**
Kinderfilmhuis Winsum brengt in de herfstvakantie twee films voor basisschoolkinderen.

24 okt., groep 3 t/m 5: *Knoester* (internationale prijs v/d jeugd 2009 !)

26 okt., groep 6 t/m 8: *De verloren schat van de tempelridders* (in 2006 door Cinekid benoemd als 'Cineklapper' !)

Voor nadere informatie zie: www.sjoelplein.nl

locatie: Winsumse sjoel, Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum
aanvang: 13.00 uur (film start om 13.30 uur, aantal plaatsen: 35)
toegang: € 2,-
reserveren: per mail via kinderfilmhuiswinsum@gmail.com

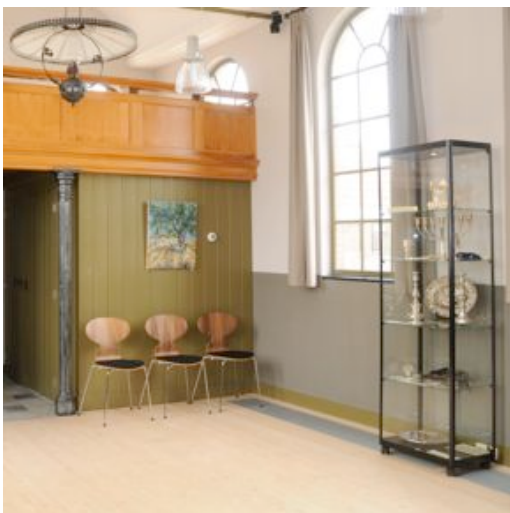
▣ donderdagmiddag 8 november

In het kader van de Dag van de Dialoog wordt een filosofisch kindercafé georganiseerd voor leerlingen die deelnemen aan het filosofieproject van onderwijsprogramma Tikoel Olam.

▣ zondagmiddag 18 november

Er staat voor 2012 een tweede donateursmiddag op het programma om zo voortaan een betere spreiding van ons activiteitenprogramma te kunnen realiseren. Donateurs ontvangen hiervoor tijdig een uitnodiging met nadere informatie.

Bent u nog geen donateur van de Winsumse sjoel, maar wilt u ons werk ondersteunen met een jaarlijkse bijdrage waarvan u de hoogte naar eigen inzicht kunt bepalen, stuurt u dan een mail naar info@sjoelplein.nl of kijk voor nadere informatie hierover op onze website: www.sjoelplein.nl

vitrines

Dit najaar werkt Tsila Rådecker, bestuurslid Joodse cultuur en identiteit van stichting Een Joodse Erfenis, een inrichtingsplan uit voor een van de vitrines in de Winsumse sjoel en zorgt voor goede beschrijving van het tentoongestelde materiaal. De tweede vitrine blijft het komend jaar beschikbaar voor de respectievelijke ambassadeursscholen van de sjoel. Het originele album van Nardus de Vries en Agnes Bruins is helaas te kwetsbaar voor continue expositie en wordt bewaard in de kluis. Inmiddels heeft onze vormgeefster, Lonneke Clarenburg van Studio Ampersand, het album digitaal vastgelegd. We zoeken nog naar een geschikte vorm om dit document voor publiek toegankelijk te maken.

dubbelinterview

In het seizoen 2012/2013 gaat st. Een Joodse Erfenis de webpagina voor de jeugd verder uitwerken. Het gaat daarbij om een canon van het Winsums Jodendom, doorvlochten met korte films en interviews. Het eerste interview behorend bij het jaartal 1774, betreft een gesprek met de dames Hanna en Els van Berg uit Amsterdam, verre verwanten van de eerste Joodse slager in Winsum, Izaäk Marcus van Berg (1754-1829). Het interview is te vinden via de homepage van: www.sjoelplein.nl

cultureel programma

Deze keer geen start van het programma tijdens Open Monumentendag. Het jaarthema was *Groen van Toen* en dat betekende een buitengebeuren waarbij het accent werd gelegd op het terrein rond de Allersmaborg en een route langs oude kerkhoven met historisch groen. Zo domineert ons filmhuisprogramma dit jaar de start van het nieuwe seizoen. We hopen dat ook dit najaar weer velen daarvoor de weg naar de sjoel weten te vinden. Het onderwijsprogramma *Tikoel Olam* loopt nog door tot het einde van dit jaar en de nieuwe 'Sjoelplein'-concertserie gaat vanaf begin 2013 van start.

film: everything is illuminated

Op vrijdagavond 21 september start Filmhuis Sjoelplein met de film *Everything is illuminated*, naar de gelijknamige roman van Jonathan Safran Foer. De film vertelt het verhaal van een Joodse Amerikaan die naar Odessa in Oekraïne vliegt op zoek naar het verleden van zijn grootvader. Hij gaat in zee met de Odessa Erfenis Tours, opgezet door een norse oude man en zijn Engels sprekende kleinzoon. De drie reizen vergezeld door een gestoorde hond van de grootvader in een oude auto tot in het hart van Oekraïne. Mooi typerend voor de situatie van de drie totaal verschillende personages is de scene waarin Jonathan zegt dat hij vegetariër is (zie de trailer via: <http://www.youtube.com/watch?v=tSUOYY4oukc>).

vragen, opmerkingen, donateur worden ?

Bekijk website www.sjoelplein.nl of neem contact op met het secretariaat van St. Een Joodse Erfenis:

e-mail: info@sjoelplein.nl, telefoon: 0595-441671

Nieuwsbrief *de winsumse sjoel* is een gezamenlijke uitgave van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis en verschijnt vanaf 2011 viermaal per jaar in de maanden maart, juni, september en december. Op de website vindt u alle eerder verschenen nieuwsbrieven.